

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/107/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514216745
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7514216745.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a členov senátu JUDr. Andreja Šalatu a JUDr. Jána Slobodníka, v právnej veci žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, proti žalovaným 1/ S. Ž., H.. X.X.XXXX, Z. H. C., H. C. H.. L.. Š. X, X/ Z. N., H.. XX.X.XXXX, E., E. Z. XX/XX, v konaní o zaplatenie 4368,44 eura s príslušenstvom o odvolaní žalobcu a žalovanej v 2. rade, proti rozsudku 11C/26/2015 - 52 z 5.10.2015 v spojení s opravným uznesením z 22.11.2016 a 14.12.2017 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

M e n í rozsudok v spojení s opravným uznesením z 22.11.2016 a 14.12.2017 tak, že žalobu v prvom výroku, v časti zaplatenia sumy 4 368,44 eur zamietá a v prevyšujúcej časti potvrdzuje a v druhom výroku mení tak, že žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 6,49% p. a. počítaný zo sumy 3 598,15 eur od 17.5.2014 do zaplatenia. Žalobcovi priznáva náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.Súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozsudkom rozhodol, že žalovaní 1/, 2/ sú zaplatiť žalobcovi sumu 4368,44 eura spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4368,44 eura od 17.5.2014 do zaplatenia a trovy tohto konania, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku v sume 262,- eur, všetko do 3 dní po právoplatnosti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V opravnom uznesení z 22.11.2016 opravil v záhlaví označenie žalovaných tak, že „1/ S. Ž., H.. XX.XX.XXXX, H. C. H.. L.. Š. X, Z. H. C., toho času na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou A.. S. N., T.X. X. K. E. P., X/ Z. N., H.. XX.XX.XXXX, C. E. Z. XX/XX, E.,“. V ostatných častiach ostáva rozhodnutie nezmenené a v opravnom uznesení z 14.12.2017 doplnil výrok rozhodnutia tak, že Rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č.k. 11C/26/2015-52 z 5.10.2015 opravuje tak, že výrok rozhodnutia správne znie: „Žalovaní 1/, 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi sumu 4368,44 eura, spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4368,44 eura od 17.05.2014 do zaplatenia a trovy tohto konania, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku v sume 262,- eur, všetko do 3 dní po právoplatnosti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.“ V ostatných častiach ostáva rozhodnutie nezmenené.

2.V odôvodnení rozsudku o.i. uviedol, čo žalobca podanou žalobou žiadal a ako ju skutkovo a právne odôvodnil, aké dokazovanie vykonal a čo z neho zistil. Citoval znenie § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v platnom znení (ďalej len „ObZ“), § 52 ods.1,2,3, § 53 ods.1,4, § 54 ods.2 Občianskeho zákonníka, čl. 3 ods.1,2, čl.5 Smernice Rady č. 93/13 EHS, § 2 písm. a) a b), § 4 ods.1 - 5 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení platnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 1, § 7 ods.3 zák. č. 310/1992 o stavebnom sporení v znení platnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon o stavebnom sporení“) a uviedol, že podľa bodu I ods.1 zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere predmetom zmluvy je poskytnutie mimoriadneho medziúveru pod č. 2752672204 vo výške pôvodne 127 000,- Sk, pričom po pridelení

cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol mimoriadny medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj „Všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení“ sa mimoriadny medziúver zmenil na stavebný úver pod č. 2752672503 vo výške cca 82 550,- Sk. Presná výška stavebného úveru sa rovná rozdielu cieľovej sumy a nasporenej sumy pri pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení. Podľa bodu II zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere výška úrokovej sadzby mimoriadneho medziúveru je 6,49 % ročne ku dňu uzatvorenia zmluvy. Za spracovanie medziúveru vyrubuje veriteľ dlžníkovi poplatok v sume pôvodne 3 500,- Sk. Podľa bodu II. ods. 1 až 3 zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere do nasporenia 35 % cieľovej sumy sa dlžník zaväzuje vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady minimálne vo výške 445,- Sk. Do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaväzuje splácať úroky z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 678,- Sk. Splátka úrokov je splatná prvého každého mesiaca a musí byť uhradená veriteľovi do 15. dňa mesiaca. Podľa bodu II. zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere dlžník sa zaväzuje uhradiť plnú výšku stavebného úveru vrátane úrokov vo výške 4,70 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške pôvodne 1270,- Sk. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná. V danom prípade je nesporné, že účastníci konania uzavreli Zmluvu o mimoriadnom medziúvere č. 2751672204 a stavebnom úvere č. 2752672503 z 19.12.2005. Na základe predmetnej zmluvy poskytol žalobca žalovaným mimoriadny medziúver v sume 4215,63 eura a žalovaný 1/ sa zaviazal do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadne ho medziúveru 6,49% ročne pravidelnými mesačnými splátkami v sume 22,80 eura a do nasporenia 35% cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 14,77 eura. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaný 1/ zaviazal splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,70% ročne pravidelnými mesačnými splátkami v sume 42,16 eura. Žalovaná 2/ prevzala ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí žalovaný 1/. Vzhľadom „k tomu“, že žalovaný 1/ porušil zmluvné podmienky, žalobca odstúpil od úverovej zmluvy. Celková čiastka ku dňu odstúpenia predstavovala sumu 4368,44 eura, pričom pozostáva z istiny v sume 3598,15 eura a nezaplatených úrokov a poplatkov v sume 770,29 eura a priznal k tejto sume úrok z omeškania. V časti úrokov z úveru za obdobie po zosplatení úveru žalobu zamietol. Má za to, že pri predčasnom a mimoriadnom zosplatení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej sumy istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru, následkom čoho nastáva strata nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov. Ak teda nastala situácia kedy žalovaný - spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, nie je dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by došlo k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade, ak existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, bola by táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods.2 OZ, resp. § 53 ods.1 až 5 OZ robí absolútne neplatnou. Na základe týchto dôvodov návrh zo zvyšnej časti zamietol, ako nedôvodný. Na základe uvedeného priznal len sankcie podľa § 517 ods.2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády SR. O trovách konania rozhodol citujúc znenie § 142 ods.1 O.s.p. a žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, bola voči žalovaným 1/ a 2/ priznaná náhrada trov konania v sume 262,- eur, ktoré vznikli žalobcovi na zaplatenom súdnom poplatku.

3.Rozsudok napadli včas podaným odvolaním žalobca a žalovaná v 2. rade.

4.Žalobca podal odvolanie I. v časti zamietnutia uplatneného 6,49 % p.a. úroku zo sumy 3 598,15 eur od 17.5.2014 do zaplatenia a to z dôvodov, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (205 ods.2 písm. f OSP) a odôvodnil ho nasledovne: Súd priznal celkovú čiastku ku dňu odstúpenia 4 368,44 eur a z tejto sumy úrok z omeškania. Súd nepriznal zaplatenie úroku vo výške 6,49 % ročne zo sumy 3 598,15 eur od 17.5.2014 do zaplatenia. Súd má za to, že pri predčasnom a mimoriadnom zosplatení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej sumy istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru, následkom čoho sa nastáva strata nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov. Ak teda nastala situácia kedy žalovaný - spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné u seba a tieto užívať, nie je dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by došlo k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade, ak existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, bola by táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods.2 OZ resp. § 53 ods. 1 a 5 OZ robí absolútne neplatnou. Na základe

týchto dôvodov súd návrh vo zvyšnej časti zamietol ako nedôvodný. Na základe uvedeného súd priznal len sankcie podľa § 517 ods.2 OZ v spojení s § 3 nar. vl. SR č. 87/1995 Z.z.. II. Napadol zamietnutie návrhu v časti uvedenej vyššie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Samotná zmluva o úvere po vyhlásení mimoriadnej splatnosti nezanikla, práva a povinnosti účastníkov z nej naďalej trvajú. Napadol čiastočné zamietnutie žaloby v časti riadneho úroku po zosplatnení pohľadávky, nakoľko výrok nemá oporu v žiadnom citovanom právnom ustanovení. V odôvodnení sa uvádzajú § 52 - 54 OZ, Smernica Rady č. 93/13 EHS, zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a zák.č. 310/1992 Z.z. o stavebnom sporení. Zo žiadneho z citovaných právnych predpisov nevyplýva právne posúdenie súdu: „pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej sumy istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru, následkom čoho sa nastáva strata nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov.“ Okrem toho vzťah medzi účastníkmi konania nie je vzťahom zo spotrebiteľského úveru podľa zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Občiansky ani Obchodný zákonník v žiadnom ustanovení neurčuje, že po splatnosti pohľadávky z úveru zaniká nárok na riadny úrok ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov. Obchodný zákonník nerozlišuje, či má byť poskytnutá suma vrátená v splátkach alebo jednorazovo. Následná úvaha súdu o požadovaní úroku ako neprijateľnej zmluvnej podmienky z dôvodu značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa nezohľadňuje základnú právnu úpravu inštitútu zmluva o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Na túto úpravu odkazuje § 12 ods.2 zák. č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení: „dočasne voľné zdroje fondu stavebného sporenia môže stavebná sporiteľňa použiť len na poskytovanie stavebných úverov za komerčných podmienok na stavebné účely stavebným sporiteľom, ktorí splnili podmienky sporenia svojich vkladov, ale ďalšie zmluvne dohodnuté podmienky na pridelenie stavebného úveru ešte nespĺňajú, alebo stavebným sporiteľom, ktorí ešte len sporia.“ Nakoľko žalovaní nespĺňali podmienky stavebného sporenia na získanie stavebného úveru, medziúver bol poskytnutý na základe § 12 ods.2 zák. č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení za komerčných podmienok. Komerčné poskytovanie úverov upravuje § 497 a nasl. Obchodného zákonníka zmluva o úvere a citoval znenie § 497, § 502 ods.1 Obchodného zákonníka. Dlžník je teda povinný s vrátením poskytnutého úveru zaplatiť aj dojednané úroky a to do dňa úplného vrátenia poskytnutých prostriedkov. Analogicky túto povinnosť možno vyložiť k § 503 ods.3 ObchZ, podľa ktorého, ak dlžník vráti peňažné prostriedky skôr, než bolo dohodnuté, je povinný platiť úroky len do momentu vrátenia peňažných prostriedkov. Podľa jeho názoru je teda nepochybné, že povinnosť dlžníka platiť dohodnutý úrok za úver zaniká až úplným vrátením poskytnutých finančných prostriedkov. V prípade, ak by porušením povinnosti dlžníka, zanikol veriteľov nárok na zaplatenie úrokov za úver, dlžník by prakticky porušením povinnosti získal pre neho výhodnejšie postavenie, nakoľko by sa „zbavil“ povinnosti plniť zmluvne dohodnuté plnenie. Podľa jeho názoru je akékoľvek konanie, ktoré porušuje povinnosť a spôsobuje tým výhodu v rozpore s dobrými mravmi, je v rozpore s účelom právnych predpisov vzťahujúcich sa na daný právny vzťah. Nakoľko povinnosť zaplatiť úroky § 497 Obchodného zákonníka spája iba s reálnym vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov, požadovanie zaplatenia úroku až do vrátenia celej poskytnutej sumy nie je v rozpore s právnymi predpismi, t.j. nemôže ísť o neprijateľnú zmluvnú podmienku resp. dojednanie spôsobujúce značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Strata nároku veriteľa na úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov nastáva až ich vrátením. Práve nepriznaním dohodnutého 6,49 % p.a. úroku zo sumy 3 598,15 eur od 17.5.2014 do zaplatenia súd spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dlžníkom porušujúcimi zmluvné dojednania a medzi dlžníkom riadne plniacim si povinnosť, ktorý je povinný splácať úroky v dohodnutej výške až do úplného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Zvýhodňuje tým porušovateľa povinnosti a tým nabáda k nedodržiavaniu dohodnutých práv a povinností. Nesúhlasí s právnym posúdením súdu, že priznaním úroku po splatnosti ako aj úroku s omeškania by dochádzalo ku škode na spotrebiteľovi. Úrok z omeškania je zákonným právnym následkom porušenia povinnosti vrátiť plnenie v lehote splatnosti. Jeho výšku si môžu zmluvné strany dojednať. Tento následok ustanovuje Občiansky ako aj Obchodný zákonník. Práve týmto spôsobom, keď sa rozlišuje medzi dlžníkom riadne plniacim svoje povinnosti a dlžníkom porušujúcim svoje povinnosti, právne predpisy uplatňujú zásadu dobrých mravov, keď dlžníkom porušujúcim svoje povinnosti ukladajú aj povinnosť platiť úroky z omeškania. III. Vidí rozpor rozsudku s dobrými mravmi aj v tom, že pred zosplatnením celého dlhu boli žalovaní povinní platiť dohodnutý 6,49 % ročný úrok. Výška tohto úroku nie je neprimeraná, zodpovedá priemerným úrokovým sadzbám na trhu. Po zosplatnení celého dlhu od zmluvy pre omeškание, súd zaviazal odporcov iba „na sankciu“ 5% ročného úroku z omeškania, vzniká otázka, či nedochádza k hrubej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech veriteľa ako dodávateľa, lebo v dôsledku porušenia povinností sa dostali odporcovia do lepšej pozície ako pred porušením povinností. Toto je absurdná situácia nielen vo vzťahu k navrhovateľovi ako

veriteľovi, ale aj voči iným dlžníkom riadne plniacim svoje záväzky zo zmlúv o úvere. Týmto postupom súd nenaplnia jednu zo svojich základných funkcií a to výchovu na zachovávanie zákonom, na čestné plnenie povinnosti a na úctu k právam iných osôb. IV. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd v napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Preto v prípade, ak odvolací súd potvrdí rozsudok súdu prvého stupňa, žiadal, aby odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

5. Žalovaná v odvolaní uviedla, že ho podáva z dôvodu, že nie je so žalovanými v kontakte. Oni ešte žijú, tak navrhla skontaktovať sa s nimi na tej adrese, ktorú uviedla. Bola len spoludlžníka, z tých peňazí nič nemala, a nemieni to splácať, je už na dôchodku, už dosť za nich platila.

6. Žalobca vo vyjadrení uviedol, že I. čo sa týka možnej aplikácie § 502 ods.1 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej aj len „Obchodný zákonník“), že uzatvoril so žalovanými Zmluvu mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere z 19.12.2005 (ďalej len „zmluva o úvere“). Žalovaní sa zaviazali v štádiu medziúveru splácať len úroky z medziúveru do okamihu splnenia podmienok na poskytnutie stavebného úveru. Platenie uvedených úrokov bola „odplata“ za to, že žalobca poskytol žalovaným peňažné prostriedky skôr, ako boli splnené podmienky na poskytnutie stavebného úveru a to v súlade so zmluvou o úvere, všeobecnými podmienkami a zákonom o stavebnom sporení. Vzhľadom na to, že žalovaní sa dostali do omeškania so splácaním úveru, žalobca bol nútený pristúpiť k odstúpeniu od zmluvy o úvere, vzhľadom na to, že aj napriek opakovanému upomínaniu žalovaných nedošlo k úhrade omeškaných splátok. V tejto súvislosti dovoľil uviesť, že tento stav nastal z dôvodu, že bol nútený uplatniť právo toto svoje právo, nakoľko žalovaní porušili svoje povinnosti. Na základe uvedeného je zrejmé, že takýto postup bol možnosťou ultima ratio. Má za to, že zmluva o úvere je absolútny obchod, a bez ohľadu na povahu účastníkov úverového vzťahu sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka. Podľa kogentného ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Uvedené ustanovenie priznáva veriteľovi právo požadovať nielen vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov, ale zároveň právo požadovať úroky za úver. Pri nároku na úrok za úver nejde teda o žiadnu jeho svojvôľu, ale o riadne uplatnenie práva, ktoré mu priznáva platný právny predpis. V zmysle § 502 Obchodného zákonníka je dlžník od doby poskytnutia peňažných prostriedkov povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Dlžník je teda povinný s vrátením poskytnutého úveru zaplatiť aj dojednané úroky a to do dňa úplného vrátenia poskytnutých prostriedkov. Analogicky túto povinnosť možno vyložiť k ustanoveniu § 503 ods.3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého ak dlžník vráti peňažné prostriedky skôr, než bolo dohodnuté, je povinný platiť úroky len do momentu vrátenia peňažných prostriedkov. Podľa jeho názoru je teda nepochybné, že povinnosť dlžníka platiť dohodnutý úrok za úver zaniká až úplným vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov. Priamo z § 497 a § 502 Obchodného zákonníka vyplýva, že úrok z úveru je vlastne cena (odplata) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, a preto má dlžník zásadne platiť tento úrok za skutočnú dobu užívania, t. j. do doby skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov veriteľovi. Na podporu svojich tvrdení dovoľil si poukázať na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 11.01.2018, spis. zn. 5Co/237/2017, ktorým zmenil výrok rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 20.2.2017 v časti, v ktorej okresný súd zamietol žalobcovi nárok na úrok za úver po splatnosti, spis. zn. 15C/1290/2015, pričom Krajský súd uviedol, že pokiaľ ide o úroky za úver súdna prax nie je zjednotená. Krajský súd poukazuje na rozhodnutie 4Obo/143/1998 z 1.7.2000 NS SR, podľa ktorého úroky za úver sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka a preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania, pričom dlžník je zároveň povinný od doby poskytnutia peňažných prostriedkov do dňa ich vrátenia platiť úroky. Zároveň poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre z 29.9.2017, spis. zn. 7Co/1443/2015, ktorým zrušil a v rozsahu napadnutého zamietajúceho výroku rozsudku Okresného súdu Nitra z 28.4.2015, spis. zn. 25C/37/2015, ktorým žalobcovi nebol priznaný úrok za úver po splatnosti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že pokiaľ by od momentu predčasnej splatnosti úveru už dlžník nebol povinný platiť úroky, potom by veriteľovi nebola priznaná odplata a za poskytnutie peňažných prostriedkov by už dlžník neplatil žiadnu sumu. Zároveň poukázal aj na to, že občiansky zákonník ani iný právny predpis neustanovuje, za akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Vzhľadom na uvedené nemožno vylúčiť, aby si zmluvné strany v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú) dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi) teda i za dobu, v ktorej sa dlžník ocitne v omeškaní so splnením svojho záväzku, pretože istinu v zjednanej lehote splatnosti nevrátil. II. Vo vzťahu k uplatneniu § 546 - 548 zák. č. 40/1964

Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj len „Občiansky zákonník“) žalobca uvádza, že žalovaná v 2. rade prevzala ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí žalovaný v 1. rade. Na tomto mieste si dovoľil poukázať na skutočnosť, že žalovaná v 2. rade bola rovnako upomínaná na úhradu omeškaných splátok. Ručenie ako právny vzťah medzi veriteľom, t. j. nim a ručiteľom, t. j. žalovanej v 2. rade, ktorého predmetom je záväzok ručiteľa uspokojiť pohľadávku veriteľa, ak ju neuspokojí sám dlžník. Má za to, že je oprávnený požadovať plnenie od žalovaného v 2. rade ako ručiteľa v časti, v ktorej pohľadávka zo zmluvy o úvere nebude uspokojená dlžníkom. Žalovaný v 2. rade tak predstavuje určitú formu zabezpečenia v prípade, že pohľadávka nebude zo strany dlžníka uspokojená.

7. Žalovaná v 2. rade zaslala list žalobcu, z ktorého je zrejmé, že k 1.1.2018 predstavovala pohľadávka zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere z 19.12.2005 (ďalej aj len „Zmluva“) voči Prvej stavebnej sporiteľni, a.s. sumu v celkovej výške 6 008 91 eur (z toho istina 4 368,44 eur, úrok za úver 6,49 % p. a. do 1.1.2018 vo výške 847,61 eur, úrok z omeškania 5,00 % p. a. do 01.01.2018 vo výške 792,86 eur). V období od 1.1.2018 do 5.9.2018 eviduje nasledovné vklady v celkovej výške 4 368,44 eur: 7.2.2018 Vklad 1 000,00 € Z. N., 15.02.2018 Vklad 150,00 € Z. N., 15.03.2018 Vklad 150,00 € Z. N., 16.04.2018 Vklad 150,00 € Z. N., 15.05.2018 Vklad 150,00 € Z. N. 15.06.2018 Vklad 150,00 € Z. N., 16.07.2018 Vklad 150,00 € Z. N., 24.08.2018 Vklad 150,00 € Z. N., 28.08.2018 Vklad 2 149,14 € P.. S. K., 28.08.2018 Vklad 169,30 € P.. S. K.. K 5.9.2018 predstavuje pohľadávka zo Zmluvy voči Prvej stavebnej sporiteľni, a.s. sumu v celkovej výške 1 838,84 eur (z toho istina 0,00 eur, úrok za úver 6,49 % p. a. do 5.9.2018 vo výške 945,41 eur, úrok z omeškania 5,00 % p. a. do 5.9.2018 vo výške 893,43 eur).

8. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a zistil, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie (§ 387 ods.1 CSP) rozsudku, ani na jeho zrušenie (§ 389 ods.1 CSP), preto ho, podľa § 388 CSP, zmenil tak, že žalobu v prvom výroku, v časti zaplatenia sumy 4 368,44 eur zamietol a v prevyšujúcej časti potvrdil a v druhom výroku mení tak, že žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 6,49% p. a. počítaný zo sumy 3 598,15 eur od 17.5.2014 do zaplatenia a žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

9. Žalobca odvolaním napadol druhý výrok, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a žalovaná podľa obsahu odvolania napadla prvý výrok rozsudku.

10. Žalobca a žalovaná v 2. rade uplatnili odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

11. Súd vo vzťahu k odvolaniu žalobcu, síce použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil ale na daný skutkový stav ho nesprávne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu nevyvodil správne závery o právach a povinnostiach stranách sporu, preto uplatnený odvolací dôvod je daný.

12. Súd vo vzťahu k odvolaniu žalovanej v 2. rade použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

13. Je nutné zdôrazniť, že žalovaná v 2. rade mala postavenie ručiteľa a ručením prevzala na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí žalovaný v 1. rade podľa § 546 - 548 O. z.

14. Podľa § 548 ods.1 O. z. ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval.

15. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že dlžník (žalovaný v 1. rade) svoj dlh voči žalobcovi nesplnil, preto žalovaná v 2. rade bola povinná tento dlh za neho splniť a zaplatiť dlhovanú istinu spolu s príslušenstvom.

16.Z obsahu odvolania žalovanej v 2. rade je zrejmé, že uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam), ktorý sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191-§ 194 CSP.

17.Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 - § 194 CSP.

18.Uplatnený odvolací dôvod nie je daný.

19.Podľa § 378 ods.1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

20.Podľa § 217 ods.1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

21.Žalovaná v 2. rade predložila dôkaz (Odpoveď na žiadosť, č. I. 97), že k 5.9.2018 bola zaplatená žalobcovi suma 4 368,44 eur a dlh žalobcu k tomuto dňu je 1 838,84 eur, ktorý pozostáva z úroku za úver 6,49 % p. a. do 5.9.2018 vo výške 945,41 eur, úroku z omeškania 5,00 % p. a. do 5.9.2018 vo výške 893,43 eur. S prihliadnutím na stav, ktorý existoval v čase rozhodovania, odvolací súd zmenil prvý výrok rozsudku v časti o zaplatenie 4 368,44 eur tak, že žalobu v tejto časti z dôvodu konania žalovanej v 2. rade zamietol a v prevyšujúcej časti týkajúcej sa úroku z omeškania, potvrdil.

22.Druhý, zamietavý výrok, sa týkal úroku z úveru po zosplatnení. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o mimoriadnom medziúvere 19.12.2005 pod č. 2752672204 vo výške pôvodne 127 000,- Sk, a stavebnom úvere pod č. 2752672503 vo výške 82 550,- Sk. Žalovaný porušil dohodnuté zmluvné podmienky, preto žalobca od zmluvy odstúpil k 20.3.2014 a žiadal zaplatiť okrem istiny aj zmluvný úrok a úrok z omeškania a to všetko počítané do zaplatenia.

23.Podľa § 502 ods.1 Obch. zák. od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

24.Dohoda o úrokoch z úveru podľa § 502 Obch. zák. je podmienená tým, že veriteľ na základe zmluvy o úvere peňažné prostriedky dlžníkovi skutočne poskytol, inak by na ich úhradu nemal nárok. Mal by však nárok práve na zaplatenie odplaty s poukazom na § 499 Obch. zák. Zmluva o úvere uzatvorená podľa § 497 Obch. zák. nemôže byť dohodnutá ako bezúročná, keďže záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere a je jej podstatnou časťou s poukazom na § 269 ods.1 Obch. zák.

25.Na zaplatenie úrokov z úveru dohodnutých podľa § 502 Obch. zák. má právo každý veriteľ, ktorý uzavrel písomne zmluvu o úvere, na základe ktorej úver skutočne dlžníkovi na jeho žiadosť poskytol, a to až do splatnosti úveru. Úroky z úveru sú totiž obsahom, a teda súčasťou záväzku dlžníka, na ktorom sa s veriteľom dobrovoľne dohodol - platiť zmluvne dohodnuté úroky z úveru spolu so záväzkom vrátiť

použitie peňažné prostriedky. Keďže bola zmluva o úvere dohodnutá na dobu dlhšiu ako jeden rok, sú úroky z úveru v takom prípade, keď dlžník splácal dlh v splátkach, splatné spolu s každou splátkou. Celková suma úrokov musí byť dlžníkom zaplatená najneskôr so zaplatením zvyšnej časti istiny úveru.

26. Odvolací súd nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie týkajúci sa dohodnutého úroku. Tento záver je založený na nesprávnom právnom posúdení veci a vychádza z nesprávneho výkladu ustanovení Obchodného zákonníka. Odvolací súd však konštatuje, že napriek nesprávne právnemu posúdeniu súd prvej inštancie správne a dostatočne zistil skutkový stav veci, z ktorého odvolací súd vychádzal a od neho sa nijakým spôsobom neodchýlil. Úroky z úveru sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, a predstavujú cenu úveru, ktorú je dlžník povinný platiť od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia, a to bez ohľadu na to, či lehotu splatenia celého dlhu, vrátane úrokov z úveru dodrží alebo sa dostane do omeškania.

27. V danom prípade bola medzi stranami sporu uzatvorená písomná úverová zmluva, platnosť ktorej nebola spochybnená. Pre určenie práv a povinností zmluvných strán je preto potrebné vychádzať predovšetkým z obsahu úverovej zmluvy, ktorú strany uzavreli na základe zásady zmluvnej slobody, ako základnej zásady nielen obchodného, ale aj občianskeho práva. Táto zmluva upravila práva a povinnosti zmluvných strán vo vzťahu k splácaniu úveru, ale aj ostatné práva a povinnosti z nej vyplývajúce, najmä úrokov z úveru.

28. Odvolací súd je toho právneho názoru, že v zmluve o úvere dohodli strany úrok z úveru vo výške 6,49% ročne v primeranej výške a teda platne.

29. Žalovaní sa dostali so zaplatením úveru do omeškania a žalobcoví okrem istiny, patrí aj zmluvný (dohodnutý) úrok vo výške 6,49% p. a. počítaný zo sumy 3 598,15 eur od 17.5.2014 do zaplatenia, ale aj úrok z omeškania, ktorý správne určil aj súd prvej inštancie.

30. Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

31. Podľa § 396 ods.2 CSP ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

32. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Podľa § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Žalobca bol plne úspešný v prvoinštančnom aj odvolacom konaní, preto mu bola priznaná náhrada trov konania v plnom rozsahu, pričom odvolací súd prihliadal na tú skutočnosť, že žalovaná v 2. rade po rozhodnutí súdu prvej inštancie zaplatila žalobcovi celú istinu, teda jeho neúspech v odvolacom konaní bol vyvolaný konaním žalovanej.

36. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.